TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. lapkričio 13 d.*

Byloje C-227/07

dėl 2007 m. gegužės 8 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama M. Shotter ir K. Mojzesowicz, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Lenkijos Respubliką, iš pradžių atstovaujamą E. Ośniecka-Tamecka ir T. Nowakowski, vėliau – M. Dowgielewicz,

atsakovę,

* Proceso kalba: lenkų.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai K. Schiemann, P. Kūris (pranešėjas), L. Bay Larsen ir C. Toader,

generalinis advokatas D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2008 m. birželio 10 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad į nacionalinę teisę teisingai neperkėlusi 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva) (OL L 108, p. 7, toliau – Prieigos direktyva) ir, be kita ko, jos 4 straipsnio 1 dalies, skirtos pareigai derėtis dėl tarpusavio sujungimo, ir 5 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos, kuria nacionalinei reguliavimo institucijai

suteikiama galia paskatinti ir atitinkamais atvejais užtikrinti pakankamą prieigą ir sujungimą bei paslaugų sąveiką pagal šios direktyvos nuostatas, Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisė

2 Prieigos direktyvos 6 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„Rinkose, kur išlieka dideli įmonių derybinės galios skirtumai ir kur kai kurių įmonių paslaugų teikimas priklauso nuo kitų teikiamos infrastruktūros, tikslinga nustatyti sistemą, kuri užtikrintų veiksmingą rinkos funkcionavimą. Komercinėms deryboms nepavykus, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti galią užtikrinti galutiniams paslaugų gavėjams pakankamą prieigą ir sujungimą bei paslaugų sąveiką. Svarbiausia, jos gali užtikrinti ryšį tarp galutinių paslaugos gavėjų, skirdamos proporcingus įpareigojimus įmonėms, kontroliuojančioms prieigą prie galutinių paslaugų gavėjų. Prieigos priemonių kontrolė gali remtis fizinio ryšio (fiksuoto arba judriojo) su galutiniu paslaugų gavėju nuosavybe ar valdymu ir (arba) galimybe pakeisti ar atimti nacionalinį numerį ar numerius, kurie reikalingi norint pasiekti galutinio paslaugų gavėjo tinklo galinį tašką. Taip būtų, pavyzdžiui, jei tinklo operatoriai nepagrįstai apribotų galutinių paslaugų gavėjų pasirinkimo galimybes prieiti prie interneto portalų ir paslaugų.“

3 Šios direktyvos 14 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„Direktyva 97/33/EB įmonėms, turinčioms didelę įtaką rinkoje, nustatė tam tikrą rinkinį įpareigojimų, susijusių su skaidrumu, nediskriminavimo užtikrinimu, apskaitos atskyrimu, prieiga ir kainų kontrole, įskaitant pagrindimą sąnaudomis. Šį galimų įpareigojimų rinkinį reikėtų išlaikyti, bet, siekiant išvengti per didelio reguliavimo, reikėtų nustatyti, kad tai maksimalus įpareigojimų rinkinys, taikytinas įmonėms. Išimtiniais atvejais, siekiant laikytis tarptautinių įsipareigojimų ar Bendrijos teisės, gali būti tikslinga nustatyti prieigos ar sujungimo įpareigojimus visiems rinkos dalyviams, kaip šiuo metu yra skaitmeninės televizijos paslaugų sąlyginės prieigos sistemose.“

4 Pagal šios direktyvos 19 konstatuojamąją dalį:

„Prieigos prie tinklo infrastruktūros reikalavimą galima pateisinti kaip konkurencijos didinimo priemonę, bet nacionalinės reguliavimo institucijos privalo išlaikyti pusiausvyrą tarp infrastruktūros savininko teisių naudoti tą infrastruktūrą savo naudai ir kitų paslaugų teikėjų teisių prieiti prie priemonių, absoliučiai būtinų konkurencinėms paslaugoms teikti. Kai operatoriams yra nustatomi įpareigojimai tenkinti pagrįstus prašymus suteikti prieigą prie jų tinklų elementų ir susijusių priemonių bei leisti jais naudotis, tokie prašymai turėtų būti atmetami tik remiantis objektyviais kriterijais, kaip antai techninės galimybės ar būtinybė išlaikyti tinklo vientisumą. Jei prieiga nesuteikiama, prašymą pateikusi šalis gali tokį atvejį perduoti ginčų sprendimo procedūrai, nurodytai (2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos) direktyvos 2002/21/EB (dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos) (Pagrindų direktyva) (OL L 108, p. 7, toliau – Pagrindų direktyva) 20 ir 21 straipsniuose. Negalima reikalauti, kad operatorius, kuriam yra taikomi privalomos prieigos įpareigojimai, teiktų tokių rūšių prieigą, kurios jis neturi galimybių teikti. Nacionalinės reguliavimo institucijos nustatyti privalomos prieigos įpareigojimai, kurie padidina konkurenciją per trumpą laiką, neturėtų mažinti konkurentų

iniciatyvos investuoti į alternatyvias priemones, kurios užtikrins didesnę konkurenciją per ilgesnį laikotarpį. Komisija yra paskelbusi pranešimą apie konkurencijos taisyklių taikymą prieigos susitarimams telekomunikacijų sektoriuje (OL C 265, 1998, p. 2), kur ji nagrinėja šias problemas. Nacionalinės reguliavimo institucijos privalomos prieigos teikėjui ir (arba) gavėjui technines ir veiklos sąlygas gali nustatyti pagal Bendrijos teisę. Nustatant techninius standartus būtina laikytis 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus ir reglamentus bei informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką (OL L 204, p. 37), iš dalies pakeistos 1998 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/48/EB (OL L 217, p. 18).“

5 Šios direktyvos 2 straipsnyje apibrėžtos tokios sąvokos:

„<…>

a) „prieiga“ – priėjimo prie priemonių ir (arba) paslaugų suteikimas kitai įmonei apibrėžtomis sąlygomis išskirtiniu ar neišskirtiniu pagrindu elektroninių ryšių paslaugų teikimo tikslais. Čia, *inter alia*, įeina: prieiga prie tinklo elementų ir susijusių priemonių, tai gali būti įrangos prijungimas fiksuotomis ar nefiksuotomis priemonėmis (ypač prieiga prie vietinės linijos ir priemonių bei paslaugų, būtinų paslaugoms teikti vietine linija); prieiga prie fizinės infrastruktūros, įskaitant pastatus, kanalus ir stiebus; prieiga prie atitinkamų programinės įrangos sistemų,

įskaitant veiklos palaikymo sistemas; prieiga prie numerių transliavimo ar lygiavertes funkcijas atliekančių sistemų; prieiga prie fiksuoto ir judriojo ryšio tinklų, ypač tarptinklinių ryšių tikslais; prieiga prie sąlyginės prieigos sistemų skaitmeninės televizijos paslaugoms; prieiga prie virtualaus tinklo paslaugų;

b) „sujungimas“ – fizinis ar loginis viešųjų ryšių tinklų, naudojamų tos pačios ar kitos įmonės, sujungimas, kad vienos įmonės paslaugų gavėjai galėtų naudotis tarpusavio ryšiu ar ryšiu su kitos įmonės paslaugų gavėjais arba kitos įmonės teikiamomis prieigos paslaugomis. Paslaugas gali teikti tos pačios dalyvaujančios šalys ar kitos šalys, kurios turi prieigą prie tinklo. Sujungimas yra speciali prieigos rūšis tarp viešųjų tinklų operatorių;

<…>“

6 Prieigos direktyvos 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Siekiant užtikrinti paslaugų teikimą ir sąveiką visoje Bendrijoje, viešųjų ryšių tinklų operatoriai turi teisę, o gavę kitų taip pat įgaliotų įmonių prašymą, yra įpareigoti derėtis dėl tarpusavio sujungimo viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugoms teikti. Operatoriai kitoms įmonėms prieigą ir sujungimą teikia tokiomis sąlygomis, kurios atitinka nacionalinės reguliavimo institucijos jiems nustatytus įpareigojimus pagal 5, 6, 7 ir 8 straipsnius.“

7 Šios direktyvos 5 straipsnyje, kuriame apibrėžiamos nacionalinės reguliavimo institucijos galios ir pareigos, susijusios su prieiga ir sujungimu, nurodoma:

„1. Nacionalinės reguliavimo institucijos, siekdamos (Pagrindų) direktyvos 8 straipsnyje išdėstytų tikslų, skatina ir atitinkamais atvejais užtikrina pagal šios direktyvos nuostatas pakankamą prieigą ir sujungimą bei paslaugų sąveiką, vykdydamos savo pareigas taip, kad būtų skatinamas veiklos efektyvumas, subalansuota konkurencija ir kuo didesnė nauda galutiniams paslaugų gavėjams.

Svarbiausia, nepažeisdamos priemonių, kurios pagal 8 straipsnį gali būti taikomos įmonėms, turinčioms didelę įtaką rinkoje, nacionalinės reguliavimo institucijos turi galėti taikyti:

a) tokiu mastu, koks būtinas užtikrinti ryšį tarp galutinių paslaugų gavėjų, įpareigojimus įmonėms, kurios kontroliuoja prieigą prie galutinių paslaugų gavėjų, įskaitant pateisinamais atvejais įpareigojimą sujungti savo tinklus, jei tai dar nepadaryta;

b) tokiu mastu, koks būtinas užtikrinti galutinių paslaugų gavėjų prieinamumą prie valstybių narių nurodytų skaitmeninių radijo ir televizijos transliavimo paslaugų, įpareigojimus operatoriams, kad jie teiktų prieigą prie kitų priemonių, nurodytų I priedo II dalyje, sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis.

2. Taikydamos operatoriui įpareigojimus teikti prieigą pagal 12 straipsnį, nacionalinės reguliavimo institucijos pagal Bendrijos teisę gali nustatyti technines ar eksploatacines sąlygas, kurias tokios prieigos teikėjas ir (arba) gavėjas privalo tenkinti, kai būtina normaliam tinklo darbui užtikrinti. Sąlygos, susijusios su konkrečių techninių standartų ar specifikacijų įgyvendinimu, taikomos laikantis (Pagrindų) direktyvos 17 straipsnio.

3. Sąlygos ir įpareigojimai, nustatomi pagal 1 ir 2 dalis, turi būti objektyvūs, skaidrūs, proporcingi ir nediskriminaciniai; jie turi būti įgyvendinami (Pagrindų) direktyvos 6 ir 7 straipsniuose nustatyta tvarka.

4. Kalbant apie prieigą ir sujungimą, valstybės narės užtikrina, kad nacionalinė reguliavimo institucija pateisinamais atvejais, siekdama užtikrinti (Pagrindų) direktyvos 8 straipsnio politikos tikslus, būtų įgaliota įsikišti savo iniciatyva arba, nesant susitarimo tarp įmonių, vienos iš dalyvaujančių šalių prašymu laikydamasi šios direktyvos nuostatų ir (Pagrindų) direktyvos 6, 7, 20 ir 21 straipsniuose nustatytos tvarkos.“

8 Prieigos direktyvos III skyriaus „Įpareigojimai operatoriams ir rinkos tyrimo procedūros“ 6 ir 7 straipsniai yra susiję, pirma, su sąlyginės žiūrovų ir klausytojų prieigos prie skaitmeninių televizijos ir radijo paslaugų sistemomis ir, antra, su privalomu ankstesnių įpareigojimų dėl prieigos ir sujungimo persvarstymu.

9 Prieigos direktyvos 8 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyta:

„2. (Jei), atlikus rinkos analizę pagal (Pagrindų) direktyvos 16 straipsnį, nustatoma, kad operatorius turi didelę įtaką tam tikroje rinkoje, nacionalinės reguliavimo institucijos atitinkamai skiria šios direktyvos 9–13 straipsniuose nurodytus įpareigojimus.

3. Nepažeisdamos:

— 5 straipsnio 1 ir 2 dalių bei 6 straipsnio nuostatų,

— (Pagrindų) direktyvos 12 ir 13 straipsnių nuostatų (2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos) direktyvos 2002/20/EB (dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo) (Leidimų direktyva) (OL L 108, p. 21)) priedo B dalies 7 sąlygos, taikomos pagal (šios) direktyvos 6 straipsnio 1 dalį, (2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos) direktyvos 2002/22/EB (dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva) (OL L 108, p. 51)) 27, 28 ir 30 straipsnių ir 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/66/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos telekomunikacijų sektoriuje (OL L 24, 1998, p. 1) atitinkamų nuostatų, kur nurodyti įpareigojimai įmonėms, neturinčioms didelės įtakos rinkoje, arba

— poreikio laikytis tarptautinių įsipareigojimų,

nacionalinės reguliavimo institucijos neskiria 9–13 straipsniuose minėtų įpareigojimų operatoriams, kurie nėra nurodyti pagal šio straipsnio 2 dalį.

<…>“

10 Prieigos direktyvos 12 straipsnyje „Įpareigojimas dėl prieigos prie konkrečių tinklo priemonių ir jų naudojimo“ nurodyta:

„1. Nacionalinė reguliavimo institucija pagal 8 straipsnio nuostatas gali nustatyti reikalavimus operatoriams, kad jie tenkintų pagrįstus prašymus dėl prieigos prie konkrečių tinklo elementų ir susijusių priemonių bei jų naudojimo, *inter alia*, tokiomis aplinkybėmis, kai nacionalinė reguliavimo institucija mano, kad tokio prašymo atmetimas ar panašų poveikį turintis nepagrįstų sąlygų taikymas trukdytų atsirasti subalansuotos konkurencijos mažmeninei rinkai arba prieštarautų galutinio paslaugų gavėjo interesams.

Galima, *inter alia*, reikalauti, kad operatoriai:

<…>

b) sąžiningai derėtųsi su įmonėmis, prašančiomis prieigos;

<…>

2. Kai nacionalinės reguliavimo institucijos svarsto, ar nustatyti 1 dalyje minėtus įpareigojimus, ypač kai jos vertina, ar tokie įpareigojimai būtų proporcingi pagal (Pagrindų) direktyvos 8 straipsnyje nustatytus tikslus, jos svarbiausia atsižvelgia į šiuos veiksnius:

a) techninį ir ekonominį tikslingumą naudoti ar įrengti alternatyvias priemones atsižvelgiant į rinkos plėtrą ir konkretaus sujungimo bei prieigos pobūdį ir tipą;

b) galimybę teikti siūlomą prieigą, atsižvelgiant į esamus pajėgumus;

c) pradines priemonių savininko investicijas, turint galvoje investicijų riziką;

d) ilgalaikės konkurencijos apsaugos poreikį;

e) prireikus atitinkamas intelektinės nuosavybės teises;

f) visos Europos paslaugų teikimą.“

11 Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje apibrėžiami bendri tikslai ir reguliavimo principai, kurių turi laikytis nacionalinės reguliavimo institucijos.

Nacionalinė teisė

12 2004 m. liepos 16 d. Telekomunikacijų įstatymo (Prawo Telekomunikacyjne, 2004 m. *Dz. U.* Nr. 171, pozicija 1800, toliau – telekomunikacijų įstatymas) 1 straipsnyje apibrėžiami telekomunikacijų paslaugų teikimui, telekomunikacijų tinklų ar susijusių paslaugų teikimui (toliau – telekomunikacijų veikla) taikomi reikalavimai.

13 1 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Šio įstatymo tikslas yra sukurti sąlygas:

1) sąžiningai ir veiksmingai konkurencijai telekomunikacijų paslaugų srityje skatinti;

2) šiuolaikinei telekomunikacijų infrastruktūrai vystyti ir ja naudotis;

3) užtikrinančias sklandų numeracijos, radijo dažnių ir erdvės išteklių naudojimą;

4) suteikiančias vartotojams maksimaliai naudingą telekomunikacijų paslaugų įvairovę, kainą ir kokybę;

5) užtikrinančias technologinį neutralumą.

<…>“

14 Telekomunikacijų įstatymo 26 straipsnyje nurodyta:

„1. Kitos telekomunikacijų įmonės arba 4 straipsnio 1, 2, 4, 5, 7 ir 8 dalyse numatyto subjekto prašymu viešojo telekomunikacijų tinklo operatorius privalo derėtis dėl prieigos sutarties, pagal kurią būtų teikiamos visuomenei prieinamos telekomunikacijų paslaugos ir užtikrinama paslaugų sąveika.

2. Derėdamosi dėl prieigos sutarties sąlygų telekomunikacijų įmonės privalo atsižvelgti į joms nustatytus įpareigojimus.

3. Per derybas gauta informacija gali būti naudojama tik pagal paskirtį ir yra konfidenciali, nebent įstatyme numatyta kitaip.

4. Jei įstatyme nenumatyta kitaip, telekomunikacijų įmonėms skirtos šio skyriaus nuostatos taikomos subjektams, numatytiems 4 straipsnio 1, 2, 4, 5, 7 ir 8 punktuose.

5. Valstybės narės operatorius, prašantis prieigos prie telekomunikacijų tinklo, neprivalo būti įrašytas į 10 straipsnyje numatytą registrą, jei jis nevykdo telekomunikacijų veiklos Lenkijos teritorijoje.“

15 Pagal Telekomunikacijų įstatymo 27 straipsnį:

„1. Elektroninių ryšių tarnybos (*Urząd Komunikacji Elektronicznej*, toliau – UKE) pirmininkas gali savo iniciatyva arba rašytiniu kiekvienos iš derybose dėl prieigos sutarties sudarymo dalyvaujančių šalių prašymu nustatyti minėtai sutarčiai sudaryti skirtų derybų užbaigimo terminą, kuris negali viršyti 90 dienų nuo prašymo dėl tokios sutarties sudarymo pateikimo.

2. Jei derybos nepradedamos, prieigą privalantis suteikti subjektas jos nesuteikia arba per 1 dalyje numatytą terminą sutartis nesudaroma, kiekviena iš šalių gali UKE pirmininko prašyti priimti sprendimą, kuriame būtų išspręsti ginčijami klausimai arba apibrėžtos bendradarbiavimo sąlygos.

3. Kartu su 2 dalyje nurodytu prašymu pateikiamas prieigos sutarties projektas, kuriame apibūdintos šalių pozicijos įstatyme numatytais klausimais bei pažymėtos sutarties sąlygos, dėl kurių šalims nepavyko susitarti.

4. UKE pirmininko prašymu per 14 dienų šalys jam pateikia savo pastabas ginčijamais klausimais bei prašymui nagrinėti būtinus dokumentus.“

16 Šio įstatymo 28 straipsnyje numatyta:

„1. UKE pirmininkas priima sprendimą dėl prieigos per 90 dienų nuo 27 straipsnio 2 dalyje nurodyto prašymo pateikimo, atsižvelgdamas į šiuos kriterijus:

1) telekomunikacijų tinklo naudotojų interesą;

2) telekomunikacijų įmonėms nustatytas pareigas;

3) šiuolaikinių telekomunikacijų paslaugų plėtrą;

4) egzistuojančių ginčytinų klausimų pobūdį ir praktinę galimybę, atsižvelgiant į techninius ir ekonominius prieigos aspektus, įgyvendinti derybų dalyvėmis esančių telekomunikacijų įmonių pasiūlytus sprendimus ar galimus alternatyvius sprendimus;

5) garantijas, susijusias su:

   a) tinklo vientisumu ir paslaugų sąveika;

   b) nediskrimininacinėmis prieigos sąlygomis;

   c) konkurencijos vystymusi telekomunikacijų paslaugų rinkoje;

6) telekomunikacijų įmonių, kurių tinklai sujungti, įtaką rinkoje;

7) visuomenės interesą, įskaitant aplinkos apsaugą;

8) universaliųjų paslaugų tęstinumą.

2. UKE pirmininkas priima sprendimą dėl prieigos suteikimo 4 straipsnio 1, 2, 4, 5, 7 ir 8 punktuose numatytiems subjektams per 60 dienų nuo 27 straipsnio 2 dalyje numatyto prašymo pateikimo, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose, 5 punkto a ir c papunkčiuose ir 6–8 punktuose nurodytus kriterijus bei valstybės gynybą ir saugumą, visuomenės ir viešosios tvarkos apsaugą bei šių subjektų vykdomų funkcijų specifiką.

3. Tinklų sujungimo srities sprendime dėl prieigos gali būti (privalomų ir nuo sujungiamų tinklų tipo priklausančių) nuostatų.

4. Sprendimas dėl prieigos suteikimo pakeičia prieigos sutarties dalį, kuriai šis sprendimas taikomas.

5. Suinteresuotiesiems asmenims sudarius prieigos sutartį, nustoja galioti sprendimo dėl prieigos dalis, kuriai taikoma ši sutartis.

6. Sprendimą dėl prieigos gali pakeisti UKE pirmininkas kiekvienos iš susijusių šalių prašymu arba savo iniciatyva, jei tai būtina galutinių vartotojų interesų, veiksmingos konkurencijos arba paslaugų sąveikos apsaugai.

7. Finansiniai reikalavimai, susiję su sprendime dėl prieigos numatytų pareigų nevykdymu arba netinkamu vykdymu, sprendžiami teisme.

8. UKE pirmininkas priima sprendimą dėl prieigos, kuriame numato visas prieigai užtikrinti būtinas nuostatas, jei viena iš šalių yra telekomunikacijų įmonė, kuriai buvo nustatyta pareiga (be kita ko) pagal 45 straipsnį.“

17 Pagal šio įstatymo 29 straipsnį:

„UKE pirmininkas gali savo iniciatyva nuspręsti pakeisti prieigos sutarties tekstą arba įpareigoti tai padaryti jos šalis, jei tai būtina galutinių vartotojų interesų, veiksmingos konkurencijos arba paslaugų sąveikos apsaugai.“

18 Telekomunikacijų įstatymo 30 straipsnyje numatyta, kad „26–28 straipsniai <….> *mutatis mutandis* taikomi prieigos sutarčių pakeitimui“.

19 Pagal šio įstatymo 45 straipsnį:

„Atsižvelgdamas į atitinkamos pareigos tinkamumą nustatytai problemai, proporcingumo principą ir 1 straipsnio 2 dalyje nurodytus tikslus bei 1 straipsnio 3 dalį, UKE pirmininkas savo iniciatyva gali priimti sprendimą, kuriuo prieigą prie galutinių

vartotojų kontroliuojančiai telekomunikacijų įmonei nustatomi įpareigojimai, būtini užtikrinti galutinių vartotojų interesų apsaugą, veiksmingą konkurenciją arba paslaugų sąveiką.“

20 Šio įstatymo 136 straipsnyje nurodyta:

„1. Kad galutiniams vartotojams būtų užtikrinta prieiga prie radijo ir skaitmeninės televizijos transliacijos paslaugų, UKE pirmininkas gali priimti sprendimą, kuriuo telekomunikacijų įmonės įpareigojamos suteikti prieigą prie šių susijusių programų:

1) taikomosios programos sąsajos;

2) elektroninio programų gido.

2. 1 dalyje nurodytam sprendimui taikomos nuostatos dėl konsultavimosi procedūros ir konsolidacijos.

3. UKE pirmininkas priima 1 dalyje nurodytą sprendimą vadovaudamasis vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principais.“

Ikiteisminė procedūra

21 2005 m. kovo 21 d. oficialiu pranešimu Komisija pranešė Lenkijos Respublikai apie savo abejones dėl Prieigos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies ir 5 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos perkėlimo į nacionalinę teisę. Ši valstybė narė į jį atsakė 2005 m. gegužės 20 d. laišku.

22 2006 m. liepos 4 d. Komisija išsiuntė pagrįstą nuomonę, nurodydama šiai valstybei narei per du mėnesius nuo gavimo imtis būtinų priemonių, kad į ją būtų tinkamai atsižvelgta. Lenkijos valdžios institucijos į šią nuomonę atsakė 2006 m. rugsėjo 4 dieną. Kadangi šis atsakymas Komisijos netenkino, ji nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Dėl pirmojo kaltinimo, grindžiamo Telekomunikacijų įstatymo 26 straipsnio neatitiktimi Prieigos direktyvos 4 straipsnio 1 daliai

Šalių argumentai

23 Pirmuoju kaltinimu Komisija teigia, kad Prieigos direktyvos 4 straipsnio 1 dalyje numatyta pareiga derėtis tenka visiems viešųjų telekomunikacijų tinklų operatoriams ir yra susijusi su tinklų sujungimu. Pastarasis yra speciali prieigos rūšis tarp viešųjų tinklų

įvairių operatorių, neapimanti jokios kitos prieigos formos. Nacionalinė reguliavimo institucija galėtų įsikišti tik išimtiniais atvejais.

24 Komisijos nuomone, iš Prieigos direktyvos 6 bei 14 konstatuojamųjų dalių, 8 straipsnio 3 dalies, 5 straipsnio 1 dalies ir 12 straipsnio išplaukia, kad, pirma, reikia įvertinti padėtį siekiant nustatyti, ar atitinkamai rinkai taikomas *ex ante* reguliavimas ir koks yra konkurencijos lygis šioje rinkoje. Antra, nacionalinės reguliavimo institucijos privalo atsižvelgti į veiksnių visumą ir įvertinti pareigos suteikti prieigą ilgalaikį poveikį konkurencijai toje rinkoje. Trečia, Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalis reikalauja nacionalinei reguliavimo institucijai suteikti aiškų įgaliojimą įpareigoti visus operatorius, įskaitant tuos, kurie neturi didelės įtakos rinkoje, derėtis dėl prieigos prie telekomunikacijų tinklų. Ketvirta, vienas iš Bendrijos teisinio reguliavimo elektroninių ryšių srityje pagrindų yra principas, pagal kurį nacionalinė reguliavimo institucija imasi veiksmų tik tais atvejais, kai laisvos rinkos mechanizmai neveikia arba neduoda patenkinamų rezultatų.

25 Tačiau, Komisijos nuomone, Telekomunikacijų įstatymo 26 straipsnio 1 dalis nustato bendro pobūdžio pareigą gera valia derėtis dėl prieigos prie telekomunikacijų tinklų sutarčių.

26 Komisija mano, kad, nustačius tokią pareigą *ex lege*, reguliavimo institucijai nereikia ne tik tikrinti, ar šios pareigos nustatymas skatina prieigą prie telekomunikacijų tinklų, bet ir palyginti atitinkamo tinklo operatoriaus ir prieigos prie šio tinklo prašančių įmonių interesų ir vertinti šio įpareigojimo poveikio konkrečiai rinkai. Be to, ši institucija neprivalo ir nurodyti, ar tenkinamos Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje numatytos sąlygos.

27 Komisija taip pat teigia, kad Lenkijos Respublikos pozicija grindžiama dviem klaidingomis prielaidomis. Pirmoji yra ta, kad Prieigos direktyva numato, jog reguliavimo institucija, neatsižvelgdama į konkrečią padėtį, gali bet kuriam telekomunikacijų tinklo operatoriui nustatyti pareigą derėtis dėl prieigos prie šio tinklo. Pagal antrąją derybų vedimas esąs tik minimali našta telekomunikacijų tinklo operatoriams, nepaveikianti jų sprendimų investicijų srityje, taigi ir konkurencijos sąlygų.

28 Galiausiai Komisija pažymi, kad, pirma, Telekomunikacijų įstatyme pasirinktas sprendimas neleidžia teisinio saugumo principo įgyvendinti geriau nei numatyta Prieigos direktyvoje ir, antra, pastarojoje numatyta ne teisė reikalauti pradėti derybas, o tik nacionalinės reguliavimo institucijos teisė išnagrinėjus rinką nustatyti didelę įtaką joje turinčių telekomunikacijų tinklų operatoriams – arba kai kuriais atvejais bet kuriam operatoriui – pareigą derėtis.

29 Lenkijos Respublika ginčija pirmojo kaltinimo pagrįstumą. Ji teigia, jog teleologiškai ir funkciškai aiškinant Prieigos direktyvą matyti, kad Telekomunikacijų įstatymo 26 straipsnio nuostatos, kuriose numatoma pareiga derėtis ne vien dėl telekomunikacijų tinklų sujungimo, bet ir dėl prieigos prie šių tinklų, neprieštarauja šios direktyvos 4 straipsnio 1 daliai.

30 Šiuo klausimu ši valstybė narė pabrėžia, pirma, kad telekomunikacijų tinklo operatoriaus įpareigojimas derėtis su įmone, kuri prašo suteikti prieigą prie šio tinklo, yra prieigos prie telekomunikacijų tinklų skatinimo forma. Taip galima pasiekti, kad visi suinteresuotieji asmenys galėtų maksimaliai panaudoti egzistuojančias infrastruktūras.

31 Be to, ši valstybė narė teigia, kad sprendimas, pagal kurį nacionaliniams organams suteikiama kompetencija įpareigoti tokį operatorių pradėti derybas prieigą prie atitinkamo tinklo pageidaujančios turėti įmonės prašymu, ir jos pasirinktas sprendimas, pagal kurį tokiai įmonei užtikrinama teisė į tai, kad būtų pradėtos derybos, sukelia panašių pasekmių šiam operatoriui.

32 Antra, Lenkijos Respublika mano, kad pasirinkta koncepcija yra net geresnė teisinio saugumo principui įgyvendinti, nes operatoriai turi galimybę tiksliai sužinoti savo pareigas pagal Telekomunikacijų įstatymą.

33 Ši valstybė narė, be kita ko, teigia, kad iš Prieigos direktyvos 6 konstatuojamosios dalies ir 5 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos matyti, jog visos įmonės turi *de facto* teisę prašyti viešojo telekomunikacijų tinklo operatoriaus derėtis dėl prieigos prie šio tinklo ir kad nesėkmės atveju įmonė gali kreiptis į reguliavimo instituciją. Todėl reguliavimo institucijos sprendimas, kuriuo atitinkamas operatorius įpareigojamas pradėti derybas, gali būti laikomas deklaratyviu sprendimu, patvirtinančiu tokios šio operatoriaus pareigos, taigi ir įmonės, kuri prašo suteikti prieigą, atitinkamos teisės egzistavimą. Todėl jame operatoriams nustatyta tokia simetrinė teisė ir pareiga yra visiškai pateisinamos šios direktyvos tikslu.

34 Galiausiai, šios valstybės narės nuomone, nors Telekomunikacijų įstatymas galioja trejus metus, jis nesukėlė nepageidaujamų pasekmių nei operatoriams, nei konkurencijos vystymuisi.

Teisingumo Teismo vertinimas

35 Preliminariai reikia pastebėti, kad Lenkijos Respublika mano, jog Telekomunikacijų įstatymo 26 straipsnio 1 dalis yra bendra teisės nuostata, visiems viešųjų telekomunikacijų tinklų operatoriams nustatanti pareigą gera valia derėtis dėl prieigos prie šio tinklo sutarties bet kurios įmonės, pageidaujančios turėti prieigą, prašymu, o šios derybos taikomos ne vien sutartims dėl sujungimo, bet ir sutartims dėl prieigos prie šio tinklo.

36 Iš pradžių reikia konstatuoti, kad visiems viešųjų telekomunikacijų tinklų operatoriams tenkanti pareiga derėtis, jei to prašo kitos leidimą turinčios įmonės, kaip išplaukia iš Prieigos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies, yra susijusi su sujungimu, kuris pagal tos direktyvos 2 straipsnio b punkte pateiktą apibrėžimą „yra speciali prieigos rūšis tarp viešųjų tinklų operatorių“. Taigi, atvirkščiai nei Telekomunikacijų įstatymo 26 straipsnio atveju, ši pareiga nėra susijusi su kitomis prieigos prie tinklų formomis, kaip jos apibrėžiamos tos pačios direktyvos 2 straipsnio a punkte ir numatytos Telekomunikacijų įstatyme.

37 Reikia taip pat priminti, kad Prieigos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies antras sakinys operatoriams leidžia teikti prieigą ir sujungimą kitoms įmonėms tokiais būdais ir tokiomis sąlygomis, kurios atitinka nacionalinės reguliavimo institucijos jiems nustatytus įpareigojimus. Joms priskiriamos pareigos, kurias, vadovaujantis Prieigos direktyvos 8 straipsnio 2 dalimi, ši institucija, išnagrinėjusi rinką, gali nustatyti operatoriui, laikomam turinčiu didelę įtaką atitinkamoje rinkoje.

38 Šiuo klausimu iš kartu skaitomų Prieigos direktyvos 8 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies b punkto išplaukia, kad pareigą gera valia derėtis dėl sutarties nacionalinė reguliavimo institucija gali nustatyti operatoriams, kurie turi didelę įtaką prieš tai jos išnagrinėtoje rinkoje.

39 Kaip savo išvados 62 punkte nurodė generalinis advokatas, Telekomunikacijų įstatymo 26 straipsnis neatspindi šio režimo dvilypumo, priklausančio nuo įmonių įtakos rinkoje, ir lemia vienodą visų operatorių traktavimą, nacionalinei reguliavimo institucijai neleidžiant atsižvelgti į konkrečią padėtį iki imantis veiksmų arba nagrinėjant įmonės prašymą suteikti prieigą prie telekomunikacijų tinklo.

40 Iš tikro dėl Telekomunikacijų įstatyme numatytos pareigos gera valia derėtis dėl prieigos sutarčių toks įpareigojimas nustatomas iš anksto neįvertinus veiksmingos konkurencijos laipsnio atitinkamoje rinkoje. Šis įstatymas neleidžia ir panaikinti arba pakeisti šios pareigos, jei konkurencija rinkoje paaštrėtų.

41 Be to, nacionalinės reguliavimo institucijos veiksmai, kaip nurodyta Prieigos direktyvos 19 konstatuojamojoje dalyje, turi didindami konkurenciją išlaikyti pusiausvyrą tarp savininko teisių naudoti infrastruktūrą savo naudai ir kitų paslaugų teikėjų teisių naudotis priemonėmis, būtinomis konkurencinėms paslaugoms teikti.

42 Be to, pagal Prieigos direktyvos 12 straipsnio 2 dalį nacionalinės reguliavimo institucijos veiksmus riboja būtinybė atsižvelgti į šioje nuostatoje nurodytus veiksnius, tarp kurių minimas ilgalaikės konkurencijos apsaugos poreikis, ir išnagrinėti įpareigojimų,

kuriuos ši institucija siekia nustatyti dėl prieigos prie konkrečių tinklo elementų ir jų naudojimo, proporcingumą Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje numatytų tikslų atžvilgiu.

43 Nenumatydamas nacionalinės reguliavimo institucijos teisės įsikišti iki pareigos derėtis dėl prieigos sutarčių nustatymo, Telekomunikacijų įstatymas neleidžia įvertinti padėties pagal minėtoje 12 straipsnio 2 dalyje aprašytus veiksnius.

44 Iš to išplaukia, kad viešųjų ryšių tinklų operatoriams nustatydama bendro pobūdžio pareigą derėtis dėl prieigos prie telekomunikacijų tinklų sutarčių, Lenkijos Respublika neatliko tinkamo Prieigos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies perkėlimo.

45 Tokios išvados nepaneigia šios valstybės narės argumentas, kad šios direktyvos dinamiškesnis ir teleologiškesnis aiškinimas leistų technologijoms sparčiau vystytis.

46 Iš tikro reikia pripažinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos įsikišimu tik siekiama užtikrinti veiksmingą rinkos veikimą. Šiuo klausimu Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje numatoma, kad ši institucija privalo skatinti ekonominį efektyvumą, tvarią konkurenciją ir kuo didesnę naudą galutiniams paslaugų gavėjams.

47 Dėl šios valstybės narės argumento, kad Telekomunikacijų įstatymas sustiprina teisinio saugumo principo laikymąsi, pakanka pažymėti, kad šis principas jokiu atveju neleidžia nesilaikyti Prieigos direktyvoje numatytų taisyklių.

48 Iš to, kas išdėstyta, išplaukia, kad pirmasis kaltinimas yra pagrįstas.

49 Todėl reikia nuspręsti, kad, teisingai neperkėlusi Prieigos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies, Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

Dėl antrojo kaltinimo, grindžiamo Telekomunikacijų įstatymo neatitiktimi Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmajai pastraipai

Šalių argumentai

50 Antruoju kaltinimu Komisija teigia, kad Telekomunikacijų įstatymo 26–30 straipsniai neužtikrina Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos teisingo perkėlimo. Iš 26–30 straipsnių ir to paties įstatymo 45 ir 136 straipsnių išplaukia, kad visi viešųjų ryšių tinklų operatoriai privalo derėtis dėl prieigos prie šių tinklų ir kad nacionalinės reguliavimo institucijos pirmininkas gali nustatyti tokio tipo derybų pabaigos terminą, o šalims nesusitarus, pirmininkas gali vienos iš šalių prašymu priimti

sprendimą dėl prieigos suteikimo, kuris prieigos sutartį pakeičia tais klausimais, dėl kurių yra priimtas, ir taip nustatyti įpareigojimus įmonėms, nepriklausomai nuo jų padėties rinkoje.

51 Šiuo klausimu Komisija teigia, kad, pirma, Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies negalima įgyvendinti bendro pobūdžio teisės nuostata, nes ji reikalauja, kad nacionalinė reguliavimo institucija būtų įgaliota veikti tik tam tikrais atvejais. Šią galią riboja nuoroda į Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje numatytus tikslus ir Prieigos direktyvos 5 straipsnio 3 dalyje numatytus reikalavimus. 5 straipsnio 1 dalis yra ne paprasta programinė norma, bet nuostata, nurodanti sprendimus, kuriuos turi galėti priimti nacionalinės reguliavimo institucijos. Ji yra Prieigos direktyvos 8 straipsnyje nustatyto bendrojo principo išimtis, kurią reikia aiškinti siaurai.

52 Antra, ji teigia, kad Prieigos direktyvos 5 straipsnio 4 dalis savaime leidžia nustatyti reglamentuojančias pareigas ne visoms įmonėms, o tik toms, kurių įtaka rinkoje yra didelė arba, nepriklausomai nuo šios sąlygos, šios direktyvos 8 straipsnio 3 dalyje numatytais atvejais. Direktyvos 9–13 straipsniuose numatytos pareigos negali būti nustatomos pagal šio 5 straipsnio 4 dalyje aprašytą procedūrą.

53 Trečia, ji teigia, kad pagal Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalį nacionalinės reguliavimo institucijos įgaliojimai nepriklauso nuo bet kokio teisminio ginčo tarp įmonių egzistavimo.

54 Savo ruožtu Lenkijos Respublika nesutinka su šiuo kaltinimu. Pirma, ji teigia, kad abi iš Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos išplaukiančios taisyklės, pagal kurias nacionalinė reguliavimo institucija privalo, pirma, skatinti prieigą prie tinklų, sujungimą ir paslaugų sąveiką ir, antra vertus, prireikus tai užtikrinti, yra labai bendros ir programinio pobūdžio normos. Tokios taisyklės valstybėms narėms yra privalomos tik tikslų, kurių įgyvendinimą jos turi užtikrinti vykdydamos savo politiką dėl prieigos prie telekomunikacijų tinklų, atžvilgiu.

55 Tokį aiškinimą patvirtina bendra Prieigos direktyvos struktūra, nes šis 5 straipsnis yra II skyriuje „Bendrosios nuostatos“.

56 Valstybė narė atsakovė taip pat teigia, kad Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje numatyti tikslai apibrėžti bendrai, todėl nuoroda į juos nacionalinėms reguliavimo institucijoms palieka didelę diskreciją. Be to, net konkretus šių institucijų veiklos tikslų apibrėžimas rinkoje veikiančioms įmonėms neužtikrina galimybės numatyti joms tenkančias pareigas. Tačiau teisinio saugumo principas reikalauja, kad teisės normos būtų aiškios ir tikslios.

57 Bendro pobūdžio reglamentavimo kompetencijos neriboja ir Prieigos direktyvos 5 straipsnio 3 dalyje numatyti kriterijai, kurie taikomi pareigoms ir reikalavimams, nustatytiems pagal 5 straipsnio 1 ir 2 dalis.

58 Ši valstybė narė iš to daro išvadą, kad šio 5 straipsnio negalima perkelti pažodžiui, nacionalinei reguliavimo institucijai numatant bendrą įgaliojimą skatinti ir užtikrinti prieigą prie telekomunikacijų tinklų.

59 Antra, Lenkijos Respublika pabrėžia, kad šis kaltinimas susijęs tik su Lenkijos teisės neatitiktimi Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmajai, o ne šios dalies antrajai pastraipai.

60 Be to, ji teigia, jog Komisija neatsižvelgia į tai, kad 5 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje yra dvi teisės normos. Pirmoji norma, kurioje nustatoma bendra pareiga kiekvienu atveju, neatsižvelgiant į aplinkybes, skatinti prieigą, sujungimą bei paslaugų sąveiką, dėl ko nacionalinė reguliavimo institucija turi veikti nuolat, įgyvendinama Telekomunikacijų įstatymo 2 skyriumi. Antroji susijusi su pareiga užtikrinti prieigą prie tinklo ir yra numatyta šio įstatymo 28 ir 29 straipsniais.

Teisingumo Teismo vertinimas

61 Antruoju kaltinimu Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa, kuri įpareigoja nacionalinę reguliavimo instituciją prireikus leisti įsikišti siekiant Pagrindų direktyvos 8 straipsnio tikslų, nebuvo teisingai perkelta Telekomunikacijų įstatymu.

62 Pirma, reikia priminti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos reguliavimo užduotys apibrėžtos Pagrindų direktyvos 8–13 straipsniuose. Šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalyje numatoma, jog valstybės narės užtikrina, kad, vykdydamos šias užduotis, nacionalinės reguliavimo institucijos imtųsi visų reikiamų priemonių, skirtų šio straipsnio 2–4 dalyse nurodytiems tikslams pasiekti.

63 Be to, Teisingumo Teismas šį 8 straipsnį išaiškino kaip įpareigojantį valstybes nares užtikrinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos imasi visų pagrįstų priemonių, skirtų užtikrinti veiksmingą konkurenciją teikiant elektroninių ryšių paslaugas, užtikrindamos, kad konkurencija elektroninių ryšių sektoriuje nebūtų iškraipoma bei ribojama, ir panaikindamos paskutines kliūtis teikti šias paslaugas Europos lygiu (2008 m. sausio 31 d. Sprendimas *Centro Europa* 7, C-380/05, 81 punktas).

64 Antra, reikia pastebėti, kad Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa reglamentuoja nacionalinių reguliavimo institucijų galias ir pareigas, susijusias su prieiga ir sujungimu. Joje numatoma, kad siekdamos Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje išdėstytų tikslų šios institucijos skatina ir atitinkamais atvejais užtikrina pagal šios direktyvos nuostatas pakankamą prieigą ir sujungimą bei paslaugų sąveiką, skatindamos veiklos efektyvumą, subalansuotą konkurenciją ir kuo didesnę naudą galutiniams paslaugų gavėjams.

65 Iš to išplaukia, kad Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje nacionalinėms reguliavimo institucijoms numatytas tik bendras įgaliojimas, skirtas įgyvendinti Pagrindų direktyvos 8 straipsnio tikslus konkrečiame prieigos ir sujungimo kontekste.

66 Trečia, kaip savo išvados 83 punkte paminėjo generalinis advokatas, šio įstatymo 26–30 straipsniais nacionalinei reguliavimo institucijai suteikiamos plačios teisės įsikišti.

67 Ketvirta, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką procese dėl įsipareigojimų neįvykdymo Komisija turi įrodyti, jog egzistuoja nurodytas įsipareigojimų neįvykdymas. Būtent ji turi Teisingumo Teismui pateikti būtinus įrodymus, kad šis galėtų patikrinti, ar šis neįvykdymas egzistuoja (2008 m. sausio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Suomiją*, C-387/06, 25 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

68 Reikia pripažinti, kad vien teigdama, jog Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa gali būti įgyvendinta ne bendra teisės nuostata, o tik teisės aktu, kuriame būtų nurodyti nacionalinės reguliavimo institucijos galimi priimti sprendimai, neįrodydama, kad atitinkamomis Telekomunikacijų įstatymo nuostatomis nebus įgyvendinti Pagrindų direktyvos tikslai, Komisija pakankamai teisiškai neįrodė, kad šios nuostatos neužtikrina Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos teisingo perkėlimo.

69 Taigi antrasis kaltinimas atmestinas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

70 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Pagal to paties straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės, Teisingumo Teismas gali paskirstyti išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas. Kadangi dalis Komisijos ir Lenkijos Respublikos reikalavimų buvo atmesta, kiekviena iš šių šalių padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **Teisingai neperkėlusi 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva) 4 straipsnio 1 dalies, Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.**

2. **Atmesti likusią ieškinio dalį.**

3. **Europos Bendrijų Komisija ir Lenkijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.